

AP5 STØRRE VÆRDI VIA HOLDBARE KØER

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne: Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Der er potentiale i at øge holdbarheden og dermed livstidsydelsen hos danske malkekøer.

Knap 10 pct. af danske holsteinkøer når i dag til 6. laktation, og det tal kan hæves. Det skal selvfølgelig ikke hæves for enhver pris, for det vil ikke gavne, hvis det ikke er produktive og sunde køer, der når til 6. laktation. Vi ved ikke præcis, hvor det økonomiske optimum er, men vi ved, at med det nuværende gennemsnitlige antal malkeår, er der for mange køer, der ikke når at bidrage tilstrækkeligt til dækningsbidraget, før de sættes ud. Så der er et potentiale i at øge holdbarheden og dermed livstidsydelsen hos danske malkekøer.

- Nogle af de positive økonomiske elementer ved øget holdbarhed er:
- Behov for færre opdræt, så kapaciteten udnyttes bedre til mælkeproduktion
- Større tilbagebetaling af det enkelte dyr, når det producerer i længere tid og kan afbetale sin opdrætsperiode
- Mulighed for at sælge flere kvier og kødkvægskrydsningskalve.

I dag er det gennemsnitlige antal malkeår pr. ko 2,7 for besætninger med DH og 3,1 for jersey. Den gennemsnitlige livstidsydelse er 28.388 kg EKM for DH og 28.689 kg EKM for jerseybesætninger opgjort for afgåede dyr de seneste 12 mdr.

Når koen har en høj holdbarhed, betyder det, at den er produktiv i mange laktationer. Der

knytter sig forskellige sundheds- og reproduktionsmæssige problemer til hhv. tidlig-, midt-, senlaktation og goldperioden, og i den enkelte besætning kan der sagtens være en kombination af flere udfordringer, som betyder, at koen holder kortere tid, end man havde tænkt sig.

Selvom andelen af køer, der aflives og slagtes før planlagt, er høj på tværs af malkekvægsbesætninger, er der nogle producenter, der formår at tilpasse staldforhold og management, så de har kontrol over de underliggende sundheds- og reproduktionsproblemer og derved kan opretholde en høj holdbarhed hos deres køer uden at gå på kompromis med sundhedsniveauet hos de dyr, der er i besætningen.

Når vi gerne vil reducere andelen af køer på bedriftsniveau, der aflives eller slagtes før planlagt, skal dette altså gøres ved at reducere de bagvedliggende årsager og ikke ved at undlade at udsætte dyr, der vurderes ikke egnede til at blive i besætningen.

ØGET FOKUS PÅ HOLDBARHED

For at sætte fokus på øget holdbarhed er der igangsat et projekt i 2017-2018. Projektet hedder 'Vejen til 6. laktation – større værdi via holdbare køer'. Projektets formål er at øge dyrevelfærd og produktivitet samt mindske omkostninger i malkekvægsbesætninger ved at reducere andelen af køer, der aflives eller slagtes tidligere end planlagt – det vil sige øge køernes holdbarhed. I projektet udvikles derfor anbefalinger for:

1. Den mest optimale indretning og anvendelse af sygeafsnit
2. Management af yversundhed i senlaktation og ved afgoldning samt udkast til udskrift
3. Optimal reproduktion hos højtydende køer
4. Forberedelse og opstart af økologiske 1. kalvs køer
5. Et værktøj til visning af holdbarhedsprofilen på bedriftsniveau.

For at opnå mere holdbare køer, bør det daglige fokus på bedriften blandt andet rettes mod:

Yversundhed: Succes med yversundheden i en ny laktation begynder med optimalt management i den foregående senlaktation og omkring goldning. En eventuel behandling (mængde og effekt) med antibiotika er mest optimal i forbindelse med goldning fremfor i tidlig laktation, som det oftest sker nu.

Drægtighedschancen: At kørerne når frem til kælvning i en passende størrelse og huld er ikke blevet mindre vigtigt, selvom det har været sagt i årtier. Det er en af forudsætningerne for at sikre så høj en foderoptagelse som mulig i tidlig laktation – og det har koen brug for, når den både skal understøtte en høj mælkeproduktion og en ny drægtighed. Management i den forudgående opdrætsperiode hhv. goldperiode er derfor af afgørende betydning for et evt. tab af køer, som kan vise sig i den efterfølgende laktation på grund af reproduktionsmæssige problemer.

Velfungerende sygeafsnit: Det er afgørende for både koens velfærd og fremtidige produktivitet samt for driftsleders og ansattes arbejdsrutiner, at besætningen har et velfungerende sygeafsnit. Sådant et afsnit skal tilgodese svage og/eller syge dyr og forhindre

smittespredning. Der skal være ordentlige adgangsforhold, som sikrer at dyrlæge og mandskab kan komme til dyret, at dyret kan malkes og nemt drives til og fra afsnittet eller kunne flyttes i tilfælde af aflivning.

